

Notitie 20210222-2:

Componistensingel te Veenendaal

Aspect Externe Veiligheid

Brouwer 1
5521 DK Eersel

T +31 (0) 618245726
E e.philippens@tecmap.nl
www.tecmap.nl

K.v.K 70589895
IBAN NL86 RABO 326 7949 99

Datum	Onze referentie	Uw referentie	Bijlagen
25 januari 2022	20210222-2	-	-

1 Inleiding

In opdracht van H.C. van den Brink is een onderzoek naar externe veiligheid uitgevoerd in verband met de voorgenomen bouw van een nieuwe woning op een perceel aan de Componistensingel te Veenendaal (naast bestaande woning aan de Componistensingel 2). Onderzocht is of er externe risico's zijn die een belemmering vormen voor de planontwikkeling.

2 Beschrijving plan

Het perceel aan de Componistensingel ligt binnen een bestaande woonwijk te Veenendaal. In noordelijke richting grenst het perceel aan het perceel van de woning met adres Componistensingel 2. In zuidelijke richting zijn de sportvelden van de tennisvereniging Veenendaal West gelegen. Verderop in zuidelijke richting ligt de spoorlijn Rhenen – Leusden op een afstand van circa 530 meter van de grens van het bouwplan.

In noordelijke richting is de autosnelweg A12 gelegen op een afstand van meer dan 1 km van het bouwplan. In noordoostelijke richting is sprake van een bedrijventerrein (De Vendel/ De Factorij).

Afbeelding 2.1 geeft de globale positie weer van het plangebied.

Afbeelding 2.1: Situering bouwplan binnen gemeente Veenendaal

De nieuwbouw bestaat uit de realisatie van een eengezinswoning. Dit betekent dat het totale aantal aanwezige personen in het woongebied ten opzichte van de bestaande situatie niet noemenswaardig zal toenemen.

3 Wettelijk kader

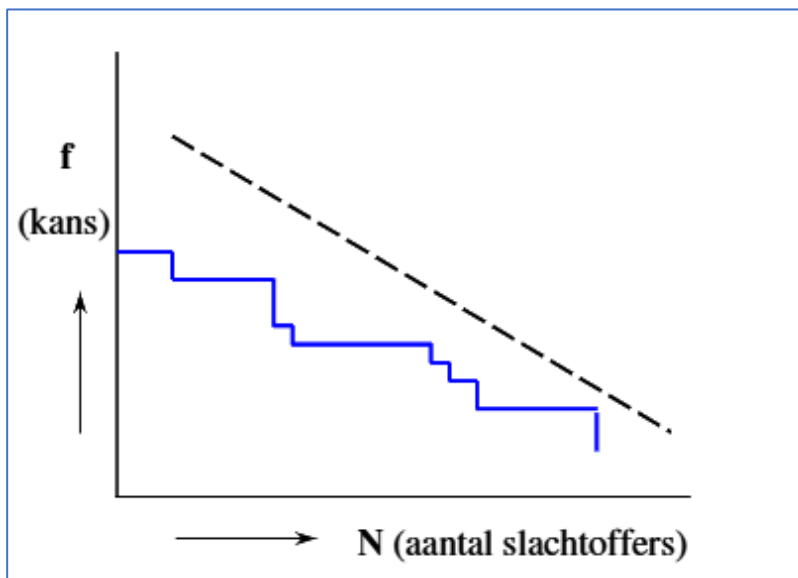
Externe veiligheid beschrijft de risico's die ontstaan als gevolg van opslag of handelingen met gevaarlijke stoffen. Dit kan betrekking hebben op inrichtingen (bedrijven) of transportroutes. Op beide categorieën is verschillende wet- en regelgeving van toepassing. Voor inrichtingen is het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) het relevante beleidskader. Het beleid voor transportmodaliteiten staat in het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) beschreven. Het Basisnet is een landelijk aangewezen netwerk voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Binnen bepaalde grenzen wordt dit vervoer over weg, binnenwater en spoor gegarandeerd. Binnen het beleidskader voor externe veiligheid staan twee kernbegrippen centraal: het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Hoewel beide begrippen onderlinge samenhang vertonen zijn er belangrijke verschillen. Hieronder worden beide begrippen verder uitgewerkt.

3.1 Het plaatsgebonden Risico (PR):

Het plaatsgebonden risico (PR) geeft de kans, op een bepaalde plaats, om te overlijden ten gevolge van een ongeval bij een risicovolle activiteit. De kans heeft betrekking op een fictief persoon die de hele tijd op die plaats aanwezig is. Het PR kan op de kaart van het gebied worden weergegeven met zogeheten risicocontouren: lijnen die punten verbinden met eenzelfde PR. Binnen de 10^{-6} /jaar-contour (welke als wettelijk harde norm fungeert) mogen geen nieuwe kwetsbare objecten geprojecteerd worden. Voor beperkt kwetsbare objecten geldt de 10^{-6} /jaar-contour niet als grenswaarde, maar als een richtwaarde.

3.2 Het Groepsrisico (GR):

Het groepsrisico (GR) is een maat voor de kans dat bij een ongeval een groep slachtoffers valt met een bepaalde omvang. Het GR is daarmee een maat voor de maatschappelijke ontwrichting bij een calamiteit. Het GR wordt bepaald binnen het invloedsgebied van een risicovolle activiteit. Dit invloedsgebied wordt begrensd door de 1% letaliteitsgrens (tenzij anders bepaald): de afstand waarop nog 1% van de blootgestelde mensen in de omgeving komt te overlijden bij een calamiteit met gevaarlijke stoffen. Het GR kan niet 'op de kaart' worden weergegeven, maar wordt weergegeven in een grafiek waar de kans (f) afgezet wordt tegen het aantal slachtoffers (N): de fN-curve. In afbeelding 2 is een voorbeeld van een FN-curve opgenomen.

Afbeelding 3.1: voorbeeld FN-curve met de oriëntatiewaarde als stippellijn weergegeven

De officiële omschrijving van het groepsrisico is:

De cumulatieve kansen per jaar dat een aantal personen overlijdt als gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een transportroute waarbij een gevaarlijke stof betrokken is. Het bevoegd gezag mag van de oriëntatiewaarde afwijken als daar gewichtige redenen voor zijn (motivatiebeginself).

3.3 Verantwoordingsplicht Groepsrisico:

In het Bevi, het Bevb en het Bevt is een verplichting tot verantwoording van het groepsrisico opgenomen. Bij deze verantwoordingsplicht dient het bevoegd gezag op een juiste wijze de toename en ligging van het groepsrisico te onderbouwen en te verantwoorden. Hierbij geeft het bevoegd gezag aan of het groepsrisico in de betreffende situatie aanvaardbaar wordt geacht. Bij de verantwoording van het groepsrisico dient het bevoegd gezag advies in te winnen bij de veiligheidsregio. De verantwoordingsplicht van het groepsrisico dient naast de rekenkundige hoogte van het groepsrisico, dat berekend wordt door middel van een kwantitatieve risicoanalyse (QRA), tevens rekening te houden met een aantal kwalitatieve aspecten. De verantwoordingsplicht is van toepassing bij een toename van het groepsrisico of overschrijding van de oriëntatiewaarde.

Een belangrijk onderdeel van de verantwoordingsplicht is de adviestaak van de regionale brandweer. De rijksoverheid heeft vastgesteld dat het bevoegd gezag het bestuur van de regionale brandweer in de gelegenheid dient te stellen advies uit te brengen over de mogelijkheden van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval en de zelfredzaamheid van personen in het invloedsgebied van een transportroute.

Bij de verantwoordingsplicht wordt binnen het Bevb onderscheid gemaakt tussen een beperkte verantwoording en een uitgebreide verantwoording.

Van een beperkte verantwoording is alleen sprake als:

- het plangebied buiten de 100% letaliteitscontour ligt of
- het groepsrisico kleiner is dan 0,1 keer de oriëntatiewaarde of
- het groepsrisico niet meer dan 10% toeneemt bij een groepsrisico dat kleiner is dan de oriëntatiewaarde.

Er is dus sprake van een 'of'-bepaling. Dit betekent dat als aan een van de drie voorwaarden wordt voldaan al volstaan kan worden met een beperkte verantwoording.

4 Toetsing

4.1 Inrichtingen

Uit de risicoatlas (www.risicokaart.nl) blijkt dat er in de nabijheid van het plangebied geen inrichtingen zijn gelegen waarbij risico's kunnen ontstaan als gevolg van opslag of handelingen met gevaarlijke stoffen. Afbeelding 4.1 geeft de positie weer van de aanwezige inrichtingen ten opzichte van de woningbouwlocatie.

4.1.1 Plaatsgebonden risico

De plaatsgebonden risico contouren (10^{-6} /jaar) reiken niet tot het perceel waar de woning wordt gerealiseerd en zijn daarmee geen belemmering voor het plan.

Afbeelding 4.1: planlocatie ten opzichte van bestaande bedrijven met verhoogde risico's

4.1.2 Groepsrisico

Er is geen sprake van een significante toename van het groepsrisico vanwege het realiseren van een woning aan de Componistensingel (op voldoende afstand van bedrijven gelegen).

4.2 Risico's door vervoer over weg, water of spoor

4.2.1 Algemeen

Het beleid voor vervoer van gevaarlijke stoffen via weg, binnenvaart en spoorweg is opgenomen in het Basisnet. Het Basisnet is een landelijk aangewezen netwerk voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Binnen bepaalde grenzen wordt dit vervoer over weg, binnenwater en spoor gegarandeerd. Het Basisnet heeft betrekking op de Rijksinfrastructuur: hoofdwegen (snelwegen), hoofdwaterwegen (binnenwateren) en hoofdspoorwegen (enkele uitzonderingen daargelaten). In dit onderzoek is de rijksweg A12 relevant en de spoorlijn Rhenen - Leusden. De wetgeving over het Basisnet wordt ook wel "Wet Basisnet" genoemd. De "Wet Basisnet" is een stelsel van wetten en regels die hun oorsprong hebben in verschillende gebieden. Voor het vervoer van gevaarlijke stoffen is de Wet Vervoer Gevaarlijke Stoffen (Wvgs) de belangrijkste wet en die is aangepast aan het Basisnet. Voor ruimtelijke ordening in relatie tot de transportroutes is het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) ontstaan. In de Regeling Basisnet is opgenomen waar risicoplafonds liggen langs transportroutes en welke regels er gelden voor ruimtelijke ontwikkeling.

Volgens artikel 8 lid 1 uit het Besluit Externe Veiligheid transportroutes (Bevt) moet in een ruimtelijke onderbouwing van een omgevingsvergunning of bestemmingsplan worden ingegaan op het groepsrisico wanneer dat plan is gelegen binnen 200 meter van een transportroute. De afstand tot de A12 en de spoorlijn is groter dan 200 meter waardoor er vanuit het Bevt geen verplichting is om het groepsrisico te onderzoeken.

Navolgend zijn de transportroutes van gevaarlijke stoffen gedetailleerd beschreven en beoordeeld conform de wens van het bevoegde gezag.

4.2.2 De Rijksweg A12

Het plangebied is gelegen op een afstand van meer dan 1000 meter van de autosnelweg A12 (ter hoogte van afrit 23 Veenendaal West). Volgens bijlage 1 tabel basisnet weg uit de Regeling Basisnet zijn voor baanvak G8 A12: afrit 23 (Veenendaal) tot knooppunt Maanderbroek de volgende waarden opgenomen:

Tabel 4.1: kenmerken Rijksweg A12

Wegvak	Omschrijving	PR plafond	GR plafond	Plasbrand aandachtsgebied	Vervoershoeveelheden stofcategorie GF3
		PR 10 ⁻⁶ contour	PR 10 ⁻⁷ contour		
G8	A12 afrit 23 tot knp	0 meter	82 meter	ja	4000

Er is geen sprake van bijzonderheden in de vorm van afwijkend wegtype of tunnelcategorie. Het plangebied is gelegen buiten de toepasselijke basisnetafstand. Het plangebied is gelegen buiten het plasbrandaandachtsgebied (PAG) van 30 meter.

In de Handreiking Risicoanalyse Transport (HART) zijn per stofcategorie en per modaliteit vaste afstanden opgenomen voor de begrenzing van het invloedsgebied. Het invloedsgebied voor het groepsrisico GF3 bedraagt 355 meter, gemeten vanaf de as van de weg. Het plangebied ligt buiten het invloedsgebied op een afstand van meer dan 1000 meter vanaf de as van de A12. Het groepsrisico hoeft derhalve niet verder te worden onderzocht.

4.2.3 De spoorlijn Rhenen - Leusden

Het plangebied is gelegen op een afstand van 530 meter van de spoorlijn Rhenen – Leusden (Veenendaallijn). Deze spoorlijn is niet opgenomen in bijlage 2 “tabel basisnet spoor uit de Regeling Basisnet. Dit betekent dat op genoemd baanvak geen sprake is van transport van stoffen die tot gevaarlijke situatie kunnen resulteren. (stofcategorieën A , B2, B3, C3, D3 of D4).

Voor omgevingsbesluiten die ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk maken langs doorgaande routes van spoorwegen die deel uitmaken van het Basisnet Spoor kan de berekening van het plaatsgebonden risico achterwege blijven. Voor deze spoorlijnen gelden namelijk de veiligheidsafstanden die in de Regeling Basisnet zijn opgenomen. Op een hoofdspoorweg is het referentiepunt gelegen in het midden tussen de buitenste sporen van de spoorbundel voor het doorgaand verkeer (art. 4 Regeling Basisnet).

Het plangebied ligt ver buiten de PR 10⁻⁶-contour van spoortrajecten. Daarmee vormt het plaatsgebonden risico als gevolg van spoorlijnen geen belemmering voor de planontwikkeling.

Naast het plaatsgebonden risico geldt langs spoorlijnen waarover veel zeer brandbare vloeistoffen vervoerd (kunnen) worden een vast “plasbrandaandachtsgebied” (PAG) tot 30 meter ter weerszijden van de spoorbaan. Het PAG geldt alleen voor nieuw te bouwen objecten. Bij een planontwikkeling in een PAG dient

rekening te worden gehouden met de effecten van een plasbrand. Rekening houden met de effecten van een plasbrand bestaat uit een verantwoording van de keuze om in dat gebied te gaan bouwen. Die verantwoording lijkt op hetgeen bij groepsrisico vereist is. Voor het beschouwde spoortraject geldt geen PAG. Daarmee vormt het PAG geen belemmering op voor de planontwikkeling.

In de Handreiking Risicoanalyse Transport (HART) zijn per stofcategorie en per modaliteit vaste afstanden opgenomen voor de begrenzing van het invloedsgebied. De ligging van het invloedsgebied is per stofcategorie in tabel 4.2 opgenomen.

Tabel 4.2: invloedsgebieden verschillende stofcategorieën

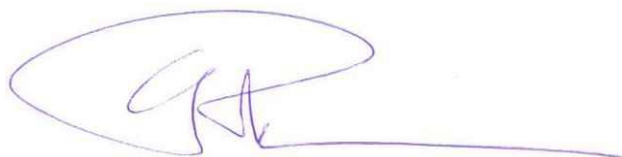
Stofcategorie Spoor	Voorbeeldstof	Invloedsgebied
A	Propaan	460 meter
B2	Ammoniak	995 meter
B3	Chloor	>4000 meter
C3	Pentaaan	35 meter
D3	Acrylnitril	375 meter
D4	Acroleïne	>4000 meter

Over het spoor vindt geen transport plaats van de genoemde stofcategorieën. Het plangebied is daarmee niet gelegen binnen de genoemde afstanden van de bestaande spoorlijnen. Verwacht mag worden dat vanwege de grote afstand van het plangebied tot de spoorlijn het groepsrisico niet zal toenemen. Vanuit het Bevt kan een verdere verantwoording van het groepsrisico dan achterwege blijven.

5 Conclusies en aanbevelingen

Uit de inventarisatie blijkt dat de voorgenomen ontwikkeling in de vorm van de bouw van een woning aan de Componistensingel (kwetsbaar object) niet is gelegen binnen een risicocontour van een bestaande risicobron (inrichtingen, transport gevaarlijke stoffen en luchthavens). Het aspect externe veiligheid staat daarmee de voorgenomen realisatie niet in de weg.

TecMaP

Senior adviseur